

APUSTUL SAN PABLUM SUQ KARTATA KACH'ARIRQAN

TIMUTIYUMAN

(2 TIMUTIYU)

¿Pitaq karqan San Pabluqa? Liyishun chay punta parti Rrumanusta, masta yach'ananchiqllapa *San Pablupaq.

¿Pitaq karqan Timutiyuqa? Liyishun punta parti 1 Timutiyuta, masta yach'ananchiq Timutiyupaq.

¿Imaraykum kay librutaqa iskibrirqan? Pabluqam kay kartata iskibrirqan *Rrumapi karsilpi kashpa. Yach'arqanna: Rinllapam wanchiwaq, nishpa. Chaymi munarqan, Timutiyu watukunambaq. (4.21) Kay kartapim Pabluqa Timutiyuta kunarqan, kriyiq masingunata *Dyuspa Santu Librunda allita yach'achishpa, kwidanambaq, llullakuq runakuna ama ingañananllapa.

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa?

2 Timutiyu 1.1-18 niwanchiqllapa, Pablu Timutiyuta napaykushpa, kunashqambaq, ama penqakushpachu Jisukristupaq yach'achikunambaq.

2 Tim. 2.1-26 niwanchiq Timutiyuta kunashqambaq, allin suldadushina Jisukristuta kasunambaq.

2 Tim. 3.1-17 niwanchiq, jwisyu diya sirkana kaptinmi, achka llullakuq runakuna rin kaq. Chayri Pabluqa Timutiyuta animachirqan, Dyuspa Santu Librunda mana shaykuq yach'achikunambaq.

2 Tim. 4.1-22 niwanchiq, Pablu Timutiyuta abisarqan: "Rinllapam wanchiwaq. Chayri dasna shamuy watukuwaq. Piru wañushpapismi, mana llakinichu. Chaqa syilupim Siñurninchiq Jisukristu primuyta rin qowaq", nishpa.

Pablu Timutiyuta napaykurqan

1 ¹⁻²Kuyashqay wambra Timutiyitu, noqa Pablu Tayta Dyus munash-qanrayku, Jisukristupa *apustulnин kani. Chaymi yach'achikuni Dyus ufrisiwash-qanchiq mushuq bidapaq. Chaqa Jisukristupi kriyiptinchiqmi, paywan rinchiq kawsaq suq bidapi. Chaymi Timutiyitu, Taytanchiq Dyusman, Siñurninchiq Jisukristumambis

mañakuni, ancha kuyashushpa, tukuy imapi yanapashunan, ama nimata manchashpachu, ashwan kushikushpa kawsanayki.

Ama penqakushpachu Jisukristupaq yach'achikushun

³Unay agwiluykunashinam noqapis limpyu shunqoyuq kashpa, Tayta Dyusta sirbini. Chaymi punchawnindin tutapnindin kutin kutin qambaq

payman mañakushpa, pagikuni. ⁴Chaq Timutiyitu, ancharaq yuyani, qamta dijashuptiy, llakishpa waqashpa kidashqaykita. Chaymi ancha munani rikashuyta kushikunaypaq. ⁵Ancham yuyanipis tukuy shunqo Siñurninchiqpi kriyishqaykita. Chaque puntatam agwilityayki Luyda, mamayki Iwnisiwan ancha allita kriyirqanllapa Siñurninchiqpi. Chaymandaqam qambis ancha allita kriyirqayki.

⁶Chaymi yuyachiyki, Dyuspaq yach'achikunayki chay numbrashush-qayta. Manchu sawaykiman makiya ruraptiy, Tayta Dyusqa yanapashushqa, tukuy imapi paypaq yach'achikunayki. Chayri yumbay chaykunata rurashpa, ama dijakashpachu, Dyuspaq allita trabajay. ⁷Chaque Tayta Dyusqam ancha pudirniyuq *Santu Ispiritunda qowashqa kanchiq, ama nimatapis manchashpachu, ashwan allita kuyanakushpa, allin yuyaniyuq kananchiq.

⁸Chayraykur ama penqakuychu Siñurninchiqpaq yach'achikunayki ni noqapaq penqakuychu karsilawaptin-llapa, Jisukristupaq yach'achikushqayrayku. Ashwanri listu kay, Jisukristupaq yach'achikushpa, padisinayki. Chaque Dyusmi rin yanapashuq, ama kubardakanayki. ⁹Kanan Jisukristu noqanchiqpaq wañushqan-raykum, Tayta Dyus washawaqniñchiq, qayawashqa kanchiq, paypaqna kawsananchiq. Manam qayawashqachu kanchiq, ima allita rurashqanchiqrayku. Ashwanmi ancha allin kashpa, kuyawashqa kanchiq, manaraq kay mundu kashqanmandapacha. ¹⁰Chaymi Tayta Dyus *Washadurninchiq Jisukristuta kay pachaman kach'amushpaqa, masta yach'achiwashqa kanchiq: Ancham kuyaykillapa, nishpa. Chayraykum Jisukristu wañuyta binsishpa, kawsamushpa, washawash-

qana kanchiq, amana chingananchiq-llapa. Kanan *shumaq nutisyandam yach'achiwashqa kanchiq, paypi kriyishpa, yach'ananchiq: Tukuy tyimpunam rinchiq kawsaq, nishpa.

¹¹Chaque Tayta Dyusmi numbra-washqa, Jisukristupa apustulnин kashpa, kay shumaq nutisyanda yach'achikunaypaq chay mana *isrray-linu kaqkunata. ¹²Chayri pay kamachi-washqanda kumplishqayraykum, kayshina ancha ñakaykani kay karsilpi. Piru maychika kayshina ñakashpapismi, mana noqqaq penqakunichu. Chaque yach'anim: Jisukristupim ancha kriyini. Paymi ancha pudirniyuq kashpa, rin kwidawaq, paytalla kasunaypaq jwisyu diya ch'ayamunangaman, nishpa.

¹³Chayri chay allip kaqta yach'achishushqayta uyawashpa, allita Jisukristupi kriyyi. Kanan kriyiq masinchiqkunawambis kuyanakushpa, shumaqta kawsay. ¹⁴Dyuspa *Santu Ispiritun noqanchiqpi tiyaq yanapashup-tinri, yach'achikuy Dyus nishqanda, pay kamachishushqanshina.

¹⁵Qamqam allita yach'angi: Kriyiq masinchiq Fijilu Irmujiniswan *prubinsya Asyamanda yumbay kriyiq masingunapismi noqata sapalayta dijawarqanllapa, nishpa. ¹⁶Chay masitanchiq Unisifurullam noqarayku mana penqakushpachu, kutin kutin kay karsilman shamushqa animachiwaq. Chaymi Tayta Dyusman ancha mañakuni, chay masitanchiqpa warminda wambrangunata ancha yanapanambaq. ¹⁷Chay masitanchiq Unisifuruqam kay *Rruma llaqtapi kashpaqa, mana yach'ashpachu maypi kashqaytapis, maskawarqan tariwanan-gaman. ¹⁸Jwisyu diya ch'ayamuptinqar, Siñurninchiqqa shumaqta ch'askinqa chay masitanchiqtaqa. Chaque qamqam Timutiyitu allita yach'angi chay

masitanchiq Ifisu llaqtapipis yanapa-washqanchiqa.

Allin suldadukunashina Jisusta kasushun

2 ¹Ijitu Timutiyu, Jisukristu ancha allin kashpam, munan tukuy imapi yanapashuyta. Chayri ama nimata manchashpachu, ashwan paypi allita yuyakushpa, ancha kurajiyuq kay, paypaq rimanayki. ²Qamqam rikawashqa kangi, suqkunata Jisukristupaq yach'achiptyi. Chay achka uyawaqkunam tistiguykuna yach'achikushqaypaq. Chayri qambis chay yach'achishushqayta suqkunata yach'achishpa, numbray, Jisukristupaq yach'achikunan. Piru allin kumplidu runakunatar numbrayqa, paykunapis suqkunata yach'achirinambaq.

³Chayri qambis Jisukristupa allin suldadunshina kashpa, padisishpapis, agwantay. ⁴Chaqa suq suldaduqam sibisyumbi kashpaqa, kamachikuqninda allita kasun, paywan kushikunambaq. Mananam suq laya trabajumanqa mitikunnachu. ⁵Chayshinallam suq pugllaqpis rrighlakunata allita kasushpa, pugllashpa, shayku shayku binsishparaqmi, primyundaqa ch'askin. Chay rrighlakunata mana allita kasushpaqam, chay primyundaqa pyirdin. ⁶Chayshinallam suq tarpuquqpis. Puntataqam ancharaq trabajan. Chaymandaraqmi atin kusichakuya. ⁷Kay kimsa kumparsyumbi yuyaptikiqam, Tayta Dyusqa rin yanapashuq, yumbay chay nishushqayta allita intyindinayki.

⁸Piru amar qonqaychu Siñurninchiq Jisukristutaqa. Paymi chay unay gubyirnu ^{*Dabidpa} karu willkan kashqa. Paymi wañushqanmanda kawsamurqan washawananchiq chay yach'achishushqayshina. ⁹Paypaq yach'achikushqayraykum, kayshina

ancha padisiykani kay karsilpiqa. Suq ancha uchayuq runatashinam asta kadinakunawan watawanllapa. Piru Dyus nishqandam mana atinllapachu wataytaqa. Ashwanmi achka runaman warmiman ch'ayaykan, Jisukristupi kriyinanllapa. ¹⁰Chaymi kayshina ancha ñakashpapis, tukuy imata agwantani, Dyus akrahsqan kriyiq masitanchiquesta animachinaypaq, Jisukristupi kriyishpa, washakashpa, rinanllapa ancha shumaq llipyaykaq syiluman, waqpi tukuy tyimpu kawsananllapa. ¹¹Chaqa kay nishushqayqam ancha allip kashqa:

Siñurninchiqpi kriyishpa wañush-paqam, rinchiq kawsamuq, paypa pullan kananchiq.

¹² Jisukristupi kriyishqanchiqrayku padisishpaqam, paypa pullan rinchiq kamachikuq. Piru ñigap-tinchiq: "Manam Jisusta riqsinichu", nishpaqam, paypis rin ñigawaqninchiq: "Manam riqsiykichu", nishpa.

¹³ Noqanchiq ufrishsha, mana kumpliñinchiqpismi, payqa washakunambaq ichu kastigakunambaq, yumbay nishqanda kabalta rin kumpliq. Chaqa payqam mana nimatapis ingaña-kunchu.

Allin yach'achikuqqam kayshina

¹⁴Kriyiq masinchiqkunata kayta yuyachishpa, Siñurninchiqpa shutinwan kutin kutin kunay, ama yanqa nishqan-gunapaq anyanakunanllapa. Chaqa chayshina anyanakushpaqam, mana pitapis yanapanchu. Ashwanmi uyaqkunata dañachin. ¹⁵Chayri imashinapis Dyus munashqanda rurashpa, allita yach'achikuy, suq allin trabajadurshina paypa ñawpanman prisintakashpa, ama nimapaq penqakunayki, ashwan qamta

nishunambaq: "Allip kaqtam noqapaq yach'achikushqa kangi", nishpa.

¹⁶Amar mitikuychu chay mana baliq yanqa palabrukunata rimaptinllapaqa. Chay laya yanqa rimaqkunaqam Dyusmandaqa kada bwilta masta akrakashpa, mas uchayuqna kidanllapa. ¹⁷Chay yanqa rimashqanllapaqaqam bidanchiqtaqa ancha dañachin, chay nanay achkayaq *ismuchikuqshina. Chaqa chayshina yupaymi chay Iminiyu Filituwanqa mana allikunata rimashpa suqkunata dañachinllapa. ¹⁸Payku-naqam Tayta Dyuspa allip duktrinamanda akrakashpa, wakin kriyiq masinchiqkunata ingañaykan: "Wañuq-kunash kawsamushqana", nishpa.

¹⁹Suq allin albañilqam allita ruran wasipa simyintunda, ama bulakashpa chinganambaq, ¿manachu? Chayshinallam Tayta Dyuspis allita yach'achiwanchiq, ama pandananchiq ni chingananchiq. Chaymi noqanchiqpaq kayshina nishqa: "Dyusmi riqsin wambrangunata. Chayri Jisukristipi kriyikunaqa uchakunamanda akrakanqallapa", nishpa.

²⁰Suq atun wasipiqaq kan platukuna, basukuna, achka laya kusaskuna. Wakinqam *urumanda, qellaymanda. Wakinnataqmí qerumanda ichu allpamanda. Chay mas shumaq kaqkunaqam ancha balin. Chaymi chay mas pudirniyuq runakuna wasinman ch'ayaptin, ichu ima fyista kaptin, chaykunapi qarakunllapa. Piru chay qerumanda, allpamanda kaqkunapiqam yanqa diyakunapi mikunllapa. ²¹Runakuna warmikunapismi chay ishkay laya platukunashina basukunashina. Chaymi suq runa tukuy ima maluta dijashpaqa, Dyuspaqqqa suq limpyu platushina ancha rin baliq, tukuy ima allita ruranambaq.

²²Chayri ama kaychu suq mana sujitakaq chulushinaqa. Ashwanri

limpyu shunqoyuq kashpa, Jisukristuta aduraqkunawan qambis allita aduray.

Paypi kriyishpa, allita rurashpa, suqkunata kuyay. Amar ni piwan pilyashpachu, shumaqta kawsay.

²³Chayri chay tuntukuna liriyaptinqa, ama mitikuychu. Chaqa qamqam allita yach'angi: Kada bwilta anyanakushpaqam, masta rinllapa anyanakuq, nishpa. ²⁴Piru Siñurninchiqpaq yach'achikuq kashpaqar, ama anyanakushpachu purishun. Ashwanri yumbaywan shumaqta kawsashpa, allin yach'achikuqkuna kashun. Mayqan mana allita rurawaptinchiqqa, ama piñakushpachu, ashwan agwantashun.

²⁵Tayta Dyusta kuntraqkunatapis shumaqta willashun, yuyashpa: Kinsapch'i Dyus shunqonllapata rin kambyaq, uchangunata dijashpa, pirdunda mañashpa, allip kaqpi kriyinanllapa, nishpa. ²⁶Chayshinam *dyablupa trampanmanda atinqallapa lluqshiyta, amana pay munashqanda rurananllapa. Chaqa kananqam paykunaqa dyabluta kasuykanllapa.

**Jwisyu diya sirkana kaptinmi,
kay laya runakuna rin kaq**

3 ¹Kaytapis allita yach'ay: Jwisyu diya sirkana kaptinmi, achka runa warmi rinllapa ñakaq. ²Chaqa kay mundupi achka tiyaqkunam tukuy ima kusaskunata paykunapaqla rinllapa munaq. Wakinmi qellaypaqla rinllapa lukuyaq. Wakinmi ancha palanganu rinllapa kaq. Wakinqam Dyusta rinllapa maldisyaq. Wakinqam taytanda, mamanda mana rinchu kasuq. Wakinnataqmí mana pitapis rinllapachu agradisiq. Wakinnataqmí Dyuspaq, duktrinanchiqpaq rinllapa asikuq. ³Manam ni yanasunda (yanasanda) ni ayllunda rinllapachu kuyaq. Runa masin imanachiptinqam, mana nunka rinchu pirdunaq. Rinllapam kriminakuq, yanqakunata

rimashpa. Munashqandallam rinllapa ruraq. Manam nimatapis rinllapachu sujitakaq. Ancha malu kashpam, mana llakipashpachu, runa masinda rinllapa kusasnachiq. Kanan tukuy ima allingunatam rinllapa ch'iqniq.

⁴Traysundam rinllapa ruraq. Manam pitapis manchashpachu, ancha atribidukuna rinllapa kaq. Ancha ingriyidum rinllapa kaq. Tayta Dyusta mana kuyashpam, gustunllapatalla rinllapa ruraq. ⁵Kustumbrinraykullam kriyiq masinchiqkunawan rinllapa tandanakuq. Piru manam alliptachu Siñurninchiqpi rinllapa kriyiq. Chaymi mana atinqallapachu bidanllapata kambyaytaqa.

Amar chay laya kaqkunawanqa tandakaychu. ⁶Chaqay paykunamanda wakinningqam wasin wasin purishpa, rinllapa yaykuq mana yach'ayniyuq uchayuq warmikunaman. Chayshina suq laya duktrinata yach'achishpa, chay uchayuq warmikunataqa rinllapa ingañaq. ⁷Chaqay chay laya warmikunaqam kada bwilta munanllapa yach'akuyta. Piru allip kashqandaqam mana yach'akunllapachu. ⁸Unay tyimpukunapim chay ishkay brujukuna Janis, Jambris shutiqkunaqa *Muysista kuntrarqanllapa. Paykuna-shinam chay ingañakuqkuna Dyuspa duktrinanda kuntraykanllapa. Chaqa paykunaqam mana baliq yuyayniyuqkuna. Manam alliptaqa Jisukristupi kriyinllapachu. ⁹Piru manam rinllapachu atiq achka runata ingañaytaqa. Chaqa tukuy maypim rinllapa yach'aq ancha tuntukuna kashqanda. Chayshinallam Muysispa tyimpumbipis chay ishkay brujukunapaq tuntukuna niqllapa.

Pablum Timutiyuta rrugarqan, yach'achishqanda ama qonqanambaq

¹⁰Piru qamqam Timutiyitu, manyaqla ancha allita rikawashqa kangi imashina yach'achikushqayta, imashina kawsash-

yayta, imapaq yach'achikushqayta, Siñurninchiqpi allita kriyishqayta. Rikawashqapismi kangi kuntrawaptinllapa mana piñakushqayta, ashwan yumbayta kuyashpa agwantashqayta. ¹¹Antyukiya llaqtapi, Ikuñupi, Listrapi ancha qesachawaptinllapa, padisishqaytapis allita yach'angi. Yach'angipismi wanchiwananllapa kaptin, Siñurninchiq washawashqanda. ¹²Chaqay Jisukristuta yumbay munaq kasuqtaqam rinllapa qesachaq. ¹³Kanan chay ingañakuqkunam mas malupaq rinllapa tikraqaq. Chaymi paykunapura ingañanakushpa, suqkunatapis rinllapa ingañaq.

¹⁴Piru qamqam Jisukristupaq yach'akushpaqa, paypi allita kriyishqa kangi. Chay yach'akushqaykitaqa ama qonqaychu. Chaqa allitam yach'angi: Dyusta sirbiqkunamandam yach'akushqa kani, nishpa. ¹⁵Timutiyitu, taksha kashqaykimandapacham *Dyuspa Santu Librunmanda yach'akushqa kangi, yach'ayniyuq kashpa, Jisukristupi kriyishpa washakanayki. ¹⁶Chaqay Dyus kikinmi paypaq *rimaqkunata yanaparqan, pay nishqanda chay Santu Librumbi iskibrinanllapa. Chaymi chay Santu Librunqa ancha balin yach'achiwananchiq, byinninchiqpaq anyawananchiq, kunawananchiq, yanapawananchiq, mas allita kawsananchiqllapa. ¹⁷Chaqay Tayta Dyusqam Santu Librundaqa paypi allipta yuyakuqkunata qowashqallapa kanchiq, allita paypaq yach'akushpa, yach'ayniyuq kashpa, tukuy ima allikunata rurananchiqllapa.

Pablum Timutiyuta kamachirqan, Dyus nishqanda yach'achikunan

4 ¹Siñurninchiq Jisukristu shamushpa kamachikuqqam, yumbay kawsaq-kunata rin jusgaq. Wañushqakunata

kawsachimushpam, paykunatapis rin jusgaq. Chayri Tayta Dyuspa shutimbi, Churin Jisukristupa shutimbi kamachiyki,² yumbay kay nishushqayta ruranayki. Dyus nishqandar allita yach'achikuy. Uyashuptinllapa, mana uyashuptinllapapis, mana shaykuq yach'achikuy, Siñurninchiqpi kriyinallapa. Mana alli ruraqkunataqa kuyashpa anyay. Amar piñakushpachu, ashwan shumaqta kunashpa yach'achiyy. ³Chaqo rimmi ch'ayamuq suq tyimpu. Chay tyimpupim runakuna warmiku-naqa gustundalla munashpa ruraya, manana rinllapachu uyaq Siñurninchiqpa shumaq duktrinandaqa. Ashwanmi rinllapa maskaq suq laya yach'achikuqkunata, munashqandalla uyananllapa. ⁴Allip kaqtaqam mana rinllapachu munaq yach'ayta. Ashwanmi tukuy laya mana baliq kwintukunatalla rinllapa kriyiq. ⁵Piru qamqar tukuy imapi allin jwisyuyuq kay. Padisishpapisri ancha animakay, Jisukristupaq yach'achikunayki, uyashuqkuna washakanambaq. Chayri Dyus nishushqanda ruray ushyanayki-kaman.

⁶Chaqo noqatam suq wishatashina rinllapanwa wanchiwaq. Dasnam rin ch'ayamuq wanchiwananllapa diyaga. ⁷Piru *dyabluta kuntrashpam, Jisukristuta kasushqa kani. Suq runa mana shaykuq kallpaqshinam Tayta Dyuspi allita yuyakushpa, pay qowashqan tariyayta ushyaykanina. ⁸Kananqam Tayta Dyus shuyachiwaykan ancha allin primuya, jwisyu diyapi qowanambaq, payta kasushqayrayku. Piru manam noqatalachu rin qowaqqqa. Ashwanmi payqa ancha allin juvis kashpa, primukunata rin qoq yumbay payta shuyaqu-natapis. Chaque paykunapismi payta kuyashpa, tukuy shunqo munanllapa kutimunambaq.

Pablam Timutiyuta rrugarqan shamunambaq

⁹Masita Timutiyu, mudusta tukushpar, das shamuy watukuwaq. ¹⁰Masanchiq Dimasqam kay mundupa kusasningunata ancha munashpa, noqamanda akrakashpa, rishqana Tisalunika llaqtaman. Masanchiq Krisintiqam rishqa *prubinsya Galasyaman. Masanchiq Tituqam rishqa prubinsya Dalmasyaman. ¹¹Masanchiq Lukasllam kaypi pullayqa kidashqa.

Masanchiq Markustar maskay, pullayki apamunayki, allin yanapakuqniy kanambaq. ¹²Chaque masanchiq Tikikutam kach'ashqa kani Ifisu llaqtaman.

¹³Truwaspim masanchiq Karpupa wasimbi kapayta dijashqa kani. Shamushpaqar apamuy chay kapayta. *Rrullushqa libruykunatapisri apamuy. Piru mastam munani apamunayki chay qaramanda kaq rrullushqa libruykunata.

¹⁴Chay jiriru Alijandrum ancha dañachiwashqa. Piru Siñurninchiqmi yumbay rurawashqambaq payta rin kastigaq. ¹⁵Chay Alijandruqam duktrinanchiqta ancha kuntran. Chaymi kunayki, paymanda kwidakanayki.

¹⁶Kay *Rrumapa juvisningunapa ñawpambi punta bwiltata apawaptinllapa diklaranayqam, mana ni suq (kriyiq masinchiq) kumpañawarqanchu, faburniya rimanambaq. Yumbayinmi dijawashpa mitikarqanllapa. Chayshina rurawaptimbismi, Dyusman mañakuni, paykunata ama kastiganambaq. ¹⁷Piru chayshina kaptimbismi, Siñurninchiqqa pullay kashpa, ancha animachiwarqan. Chaymi paypaq yach'achikuptiyqa, yumbay chaypi kaq mana *isrraylinukuna uyawarqanllapa. Chayshina Siñurninchiqqa washawarqan, chay rrumanukuna ama wanchiwananllapa, achka *liyungu-napa shiminmanda washawashqanshina.

¹⁸Paymi rin washawaq yumbay malu

kaqkunamanda, (chay rrumanukuna wanchiwaptimbis) syiluman apawanambaq, Jisukristu shumaqta kamachikuptin, pullan kanaypaq. iBiba Siñurninchiq! iTukuy tyimpu alabashqa kanqa! Chayshina kanqa.

Pablum kriyiq masingunata napaykurqan

¹⁹Noqapa shutiypir napaykuy paninchiq Priskata, qosan Akilasta, masanchiq Unisifurupa ayllundapis. [Nuta: *Chay warmi Priskallam Prisilapis shutiq.*] ²⁰Masanchiq Irastum Kurintu

llaqtapi kidashqa. Masanchiq Trufimutam Militu llaqtapi qeshyaqta dijashqa kani. ²¹Utzqanar shamuy, amaraq tamya tyimpu qallariptin. Qamkunatam napaykushungi masanchiq Iyubulu, Pudinti, Linu, paninchiq Klawdfa, yumbay kaypi kaq kriyiq masinchiqkunawan.

²²Mañakunim, Siñurninchiq Jisukristu pullayki kanambaq, Taytanchiq Dyus yumbay qamkunata yanapashunambaq. Chayshina kanqa. (Chaytallam iskibriyki.)